

ТМ	Г. XXXIV	Бр. 4	Стр. 1181-1191	Ниш	октобар - децембар	2010.
----	----------	-------	----------------	-----	--------------------	-------

UDK 111.852:796

Прегледни чланак

Примљено: 28. 9. 2010.

Драган Коковић
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет
Нови Сад

ЕСТЕТСКЕ ДИМЕНЗИЈЕ СПОРТА

Резиме

Без обзира на указивања о пропадању естетског, тенденција за оснажењем естетског израза присутна је и у модерном спорту. То најбоље доказује чињеница да естетско у спорту све више постаје предметом многих проучавања. Сми-сао нашег указивања није се састојао у обради основних праваца истраживања естетичких проблема спорта већ у одговору на естетска питања која постају све значајнија.

Кључне речи: спорт, естетика, уметност, естетске димензије, лепота, складност

У низу својих радова о спорту које сам објавио у књигама и часописима, најчешће сам се бавио проблемима насиља и навијачких страсти. Били су то заиста ургентни проблеми и „уска грла“ која је било потребно решавати. Естетске димензије и лепоте спорта које тако оплемењују овај феномен, данас све више добијају на значају, али су често гурнуте у позадину због других проблема којима је окружен савремени спорт.

Од књига које су у последње време објављене, а које се баве овим проблемима, запажена је студија Бенцамина Лоуа *The Beauty of Sport*¹ (Лепота спорта), која утемељује релацију спорта и уметности. Она указује на лепоту тела у спортској активности, на „спорт у уметности или уметности у спорту“, али не заобилази ни питање да ли је спорт „чиста“ или „комбинована“ уметност. Из овако постављених питања произашла су и друга трагања аутора као: појам форме у

kokovic@ff.uns.ac.rs

¹ B. Lowe: *The Beauty of Sport*, Prentice-Hall INC, Englewood Cliffs, New Jersey 1977.

спорту, спорт као естетичка представа и манифестација вештине и мајсторства, спорт као стваралаштво и драматуршка представа.

Веза између спорта и уметности свакако постоји, захтев за њиховим проучавањем несумњиво је оправдан и треба га испунити. За разумевање односа између ова два поља није од мањег значаја направити оштре границе између њих да би се истакле постојеће разлике.

Мислимо да је основни проблем на овом плану питање: **да ли је могуће да се у спорту користе уметнички начини изражавања и до које мере је то спорту потребно?**

На први поглед, нарочито ако узимамо у обзир такве спортске дисциплине као што су уметничка гимнастика, уметничко клизање или гимнастичке вежбе недвосмислен и позитиван одговор је нешто очигледно. Истина је да су атлетичари у својим најбољим програмима креатори бриљантних слика, **које одузимају дах**, незаборавних захваљујући употреби уметничких средстава изражавања што је, на крају крајева, својство уметности. Изгледа да **се неке од спортских дисциплина могу сматрати уметношћу, док су друге ван граница уметности** (уколико наравно прилазимо уметности у ширем значењу). Ово значи да спорт није унутрашње кохезиван, нема општих карактеристика које би дефинисала специфичан аспект ове области. Другим речима, неке спортске дисциплине би требало да се развијају према законима и принципима развоја уметности, функције које су обухваћене би требало да буду функције уметности. Друге дисциплине не подлежу овим законима. Али, такав приступ проблему не спречава да разумемо генезу и структуру естетског значаја спорта.

Мислимо да су **спорт и уметност две различите области естетских активности и нема потребе да их идентификујемо**. Став који је човек усвојио према естетском аспекту свог сопственог дела и моторичких могућности подстиче развој у спортском понашању и одређује њихов развој. Очигледно, узимајући у обзир сложене елементе који обликују феномен спорта, естетски аспект често мора бити занемарен. Присуство елемената уметности наглашаван је у тзв. уметничким дисциплинама спорта. Али она се појављују у другом систему интеракције и имају друге функције него уметност.² То не значи да се **тело и дух не могу довести у везу**.

"Када радим над сликом, каже један уметник, ја осећам свој таленат слично ономе како шампион спринтер осећа сопствена колена или мишиће ногу; он зна како треба одржавати тензију мишића, контролисати дисање итд. То осећање јединства духа и тела учвршћује веру у себе и он савлађује дистанцу са огромном лакоћом. Сливање духа и тела, потпуну везу између две компоненте своје личности, ја осећам кад сликам".

² M.Y. Saraf: *The Aesthetics of sport*, Dialectics and Humanism No 1/1964 str. 87-96.

По мишљењу спортског естетичара Владислава Татаркијевића³ уметност има следеће карактеристике:

1. **Својеврсна одлика уметности јесте то да производи лепо:** то је класична дефиниција примењивана од XVIII века. У максимално скраћеном облику гласи овако: Уметношћу се назива она врста људске производње која стреми ка лепом и остварује га. У темељу ове дефиниције је уверење да је лепо битна претпоставка уметности, њен циљ, достигнуће, начелна вредност, одлика за распознавање.

Ова дефиниција ипак данас побуђује сумње, баш као дефиниција спорта. Између осталог, зато што лепо, исто као спорт, није једнозначан појам. У ширем значењу изражава све оно што неко хоће, пре је израз одушевљења или допадања, него што је јасна одредба и дефиниција. У ужем значењу, пак, води на разборитост, јасност, прозирност облика: **лепо је оно што је складно**. Управо ова последња дефиниција може дати повода да се лепота спортске представе пореди са оним што је лепо и складно у уметности и уметничкој представи;

2. **Специфичност уметности је у томе што подражава стварност.** У прошлости су се у тој дефиницији најчешће служили следећом формулацијом: уметност подражава стварност, она није ништа друго до одраз стварности. Од самог почетка појам "подражавање" био је многозначан израз: али, у обичном најраспрострањенијем смислу не одговара ни архитектури, ни музици, ни апстрактном сликарству, већ само, са оградама, одговара фигуративном сликарству и знатном делу литературе. Стога, та дефиниција, која је некад била тако популарна, **данас је само историјско подсећање и памћење**. Ни за спорт се не може рећи да је прости одраз стварности, јер и он има своју симболику, ритуале и метафоре. Ипак, треба истаћи да је спорт много "приземнији" у односу на уметност;

3. **Својство уметности је да стварима даје облик.** Уметност обликује ствари – или употребљавајући друге сродне изразе – формира их, материји и духу даје облик, форму и структуру. За неке истраживаче појам уметничког стваралаштва истоветан је са конструкцијом форми. Још је Аристотел сматрао да од уметничких дела не треба захтевати ништа друго сем да имају неки облик. Ипак, дефиниција да је уметност само форма превише је уска. Наиме, форму има не само уметничко дело, него и машина, па и спортска представа која је предмет нашег разматрања. С друге стране, уметничка дела, баш као и друге врсте представа немају само чисту форму, него и ону која се назива функционалном. Јер, у уметности се, такође, употребљава и цени и таква форма која добро служи некој сврси, у овом случају спорту; такву форму називамо **функционалном**. С друге стране, у уметничким делима употребљава се и цени форма која од-

³ V. Tatarakijević: *Istorija šest pojmova*, Nolit, Beograd, 1978., str. 36.

говара ономе што се представља: таква форма назива се *представљачком* и својствена је другим аспектима свакодневног живота. Спортска представа управо припада представљачким формама. Очигледно да у уметности форме иступају, како чисте тако и функционалне и представљачке: али ни функционалне ни представљачке форме нису "чисте форме". Зато је спортске представа мешовито комбинована представа функционалне и представљачке форме;

4. *Присуство експресије је одлика уметности.* По тој дефиницији специфична карактеристика уметности била би у ставу онога који дело ствара, у уметниковом ставу. Ово схватање је превише уско. Експресивност јесте одлика неких уметничких струја и дела, али не свих. Што се тиче спорта, експресија и јак емоционални израз видљиви су и присутни у свакој спортој представи. Јака узбуђења и емоционалност спортских боришта преносе се на публику;

5. *Специфична одлика уметности јесте да изазива естетске доживљаје.* Та дефиниција види специфичну одлику уметности не у самом делу него његовом деловању на примаоца. Ову одредбу уметности могуће је формулисати и овако: Својеврсна одлика уметности јесте да изазива доживљаје лепога. Тешкоће ове дефиниције сличне су тешкоћама дефиниције о лепом. Термин "естетски доживљај" није много једнозначни и изразитији од термина "лепо". Та је дефиниција превише широка јер естетске доживљаје не изазивају само уметничка дела, него и друге људске активности, у овоме случају спортске. Довољно се сетити великих такмичења неких светских првенстава и олимпијада, па се сложити са констатацијом да естетске доживљаје не изазивају само уметничка дела, већ и спортски спектакли. С друге стране, уметност можемо одређивати преко њеног деловања, али то деловање није искључиво естетско. Ако говоримо да нешто делује естетски, имамо на уму да изазива одушевљење, пријатност или ганутост, (пример спортских представа и спектакала).

6. *Одлика уметности је да, понекад, изазива потрес.* И та дефиниција уметности позива се на њено деловање на примаоца, али – схвата га другачије него претходна. Ово је типична дефиниција нашег времена која се у највећој могућој мери може применити на спортску представу. Данас има много ликовних уметника, писаца, музичара, за које задатак и достигнуће уметности није у изазивању естетских доживљаја, него доживљаја јаких, потреса, "шока". Успело је, по њима, дело које потреса. Другим речима: задатак уметности *није експресија, него импресија* у природном значењу те речи, односно утисак "јак ударац у примаоца".

Спортски спектакл се управо темељи на јаким импресијама, на јаким ударцима који треба да шокирају примаоца.

Вредност утиска је један од најважнијих услова који омогућава постојање и развој спорта. Он проистиче на основу правила

спортских борби, без обзира на то да ли је то борба с противником, тежином, брзином или висином. То су непредвидљивости борбе, њен склад, који оставља утисак јединствене структуре спорта, основу њене спектакуларне вредности. Стога, многе од спортских грана зависи не само од "позорнице", већ једноставно не могу да живе без тога. Баш зато су правила естетске перцепције правила "позорнице" за одговарајући спорт, од исте важности у спорту као и канон у музици или композиција у уметности.

7. Спорт је пре свега такмичење, док је уметности то својствено у знатно мањој мери. С друге стране, спорт је више "демократичан", "масован" и свакодневан – као збивање из дана у дан – више материјализован. Већ смо истакли да се сличност и блискост између спортске и уметничке представе може изнаћи на нивоу великог емоционалног доживљаја и јаким осећања која се испољавају, у правилима и законима која су обавезујућа за спорт и уметност, у домену стваралачког карактера спорта и уметности, у све већем присуству димензије догађаја и спектакла у обе сфере. **Нове тенденције поп-арта уметности покушавају да уметност учине крајње материјалистичком, приземном и свакодневном;** труде се да уметност стекне ону димензију коју спорт већ поседује. На истој таласној дужини је и пост-модерни покрет у култури и уметности.

8. Разматрајући однос, сличност и разлике између спорта, игре и уметности, Херберт Спенсер је развио тезу да је **уметност нека врста луксуза живота и развоја, "олук" за отицање сувишка енергије,** вишка неупотребљених снага које једино биће обдарено превеликом виталношћу има потребу да троши без другог циља осим самог трошења. Тако су, по његовом мишљењу, неопходни органи код животиње, али не и лепи; међутим, сјај длаке, перја, оклопа, постаје леп кад постане некористан. **Уметност, а поготово игра, били би најкориснији у својој бескорисности.**

Многи теоретичари игру (спорт) и уметност посматрају у функцији промене. Шарл Лало, примећује да прва функција коју уметност врши у животу "јесте да учини да заборавимо на живот кроз игру. Посматрање лепог је у функцији промена или бекства, оно је вишак или луксуз".⁴

Данашњи спектакли се доводе у везу са позориштем – сматра се да је такмичење "спортски театар". На стадионима и спортским халама независно од жеља оних који се такмиче, аутоматски у дејство ступају вековни закони театра: вештина (умеће) да се утиче на публику, да се са њом успостави контакт и да се она "подчини таленту уметника".

⁴ Š. Lalo: *Osnovi estetike*, BIGZ, Beograd, 1974., str. 24.

Површна сличност између спорта и театра не значи њихово потпуно поистовећивање. Непосредни задатак глумца био би да на што бољи начин одигра одређени лик. Правила игре и критеријуми победе јављају се као услов; спортска борба је неизвесна, драматична и неодвија се по "законима сценске уметности".

Андреј Вајда, режисер светског гласа, ипак није могао да одоли драматици и неизвесности коју спорт пружа. Он истиче да га је као режисера највише поражавала *идеална спортска драматургија* која је присутна у сваком спортском такмичењу. Њен основни елеменат јесте крајња неизвесност резултата.

Наравно да се разлике између спорта и театра могу изнаћи и на другим нивоима. Тако, на пример, позоришна представа била би апсурдна без гледалаца, а за спортско такмичење то није обавезан услов, и поред све важности који имају навијачи и гледаоци. Свакако, постоји низ феномена у области спорта где су гледаоци и комерцијална страна најважнији. Овде мислимо на спортске циркусе и приредбе ревијалног карактера, где нема правога спортског такмичења већ су у питању изрежиране акције, имитација спортског двобоја (циркуси, кич приредбе, итд.). *Уколико спорт иде за тим да се створи одређени начин "програмског извођења" он се претвара у циркуску представу.*

Постоје тезе да је спорт нека врста примењене уметности.⁵

Претпоставке спорта и уметности се разликују једна од друге и због тога се правила која важе у уметности не могу аутоматски пренети на спорт; спортска такмичења се не смеју аутоматски конструисати по таквим правилима.

Спектакуларна вредност је једна од најважнијих услова која омогућава постојање и развој спортског живота. Спектакуларна вредност настаје на основу деловања принципа композиције спортске борбе независно од тога да ли се ради о борби против конкретног противника или је *то тежина или висина*. Управо то су авантуре борбе. Логика борбе чини бит композиционе структуре спорта, основу његове спектакуларне вредности. Многе спортске дисциплине не могу без вођења организације спортског догађаја. Управо то је разлог што принципи естетских доживљаја, принципи вођења организа-

⁵ H.S. Slusher: *Man, Sport and Existence*, Lea and Febiger, Philadelphia, 1967. Као уметност, спорт се пореди са балетом, театром и орским играма. Орским играма називамо оне игре у којима се тежња за игром испољава тако да су телесни покрети намењени изражавању људских осећаја и задовољавању човекових осећања за лепим. Због тога су неки орску игру називали *поезијом телесних покрета*. Орском игром се означавају ритмовани покрети делова тела, тј. такви покрети који прате ритам песме или музике. Ти су покрети уређени по извесном такту, по извесном правилу, чиме се *тежи да се задовољи естетска страна живота*.

ције спортских догађаја имају исто значење за спорт као и инструкција у музици или композиција у ликовним уметностима.

Природа спорта захтева од извођача актера да интензивира естетички утисак, да покаже одређене начине извођења кроз хармоничност и складност покрета. Код врхунских такмичара, спортска активност достиже естетско савршенство.

Прво, слика створена у спорту увек је генерализована. Она изражава одређено емоционално стање, одређени начин запажања света. Покрети атлетичара су врло јасни и прецизни, имају своју специфичну значењску интонацију, али изражајни аспект покрета није нарочито разрађен, индивидуализован, иначе би се група спортских покрета претворила у шоу бизнис, нешто што би се могло приметити код уметничког клизања и вежбама уметничке гимнастике.

Друго, израз у спорту није планирани циљ покрета, али он произилази из његове форме (начин на који се обликује) као организациони принцип. Стога можемо рећи, да у основи спортског програма не лежи логика стварања одређене слике већ логична комбинација одређених елемената на једној основи. То није тешко открити када спорт прати пут логичког стварања слике стварности, он се претвара у балет, кореографију. Али када уметност (балет) произилази из комбинације техничких поступака, она губи своја типична средства изражавања.

Треће, вежба атлетичара није ни у ком случају креативан одраз стварности уз помоћ конвенционалних средстава изражавања. Спорт је на крају крајева директна реалност; успех и неуспех, победе и порази. Стога се **изражавање у спорту суштински разликује од уметничког изражавања**. Зато је погрешно приступити анализи спорта са позиције која је типична за теорију уметности јер те области представљају различите друштвене функције.⁶

Својеврсна одлика уметности јесте да производи лепо: то је класична дефиниција примењивана од XVIII века. У максимално скраћеном облику гласи овако: уметношћу се назива она врста људске производње која стреми ка лепом и остварује га. У темељу ове дефиниције је уверење да је лепо битна претпоставка уметности, њен циљ, достигнуће, начелна вредност, одлика за распознавање.

Ова дефиниција ипак данас побуђује сумње, баш као дефиниција спорта. Између осталог, зато што лепо, исто као спорт, није једнозначан појам. У ширем значењу изражава све оно што неко хоће, пре је израз одушевљења или допадања, него што је јасна одредба и дефиниција. У ужем значењу, пак, води на разборитост, јасност, прозирност облика: лепо је оно што је складно. Управо ова последња дефиниција може дати повода да се лепота спортске представе пореди са оним што је лепо и складно у уметности и уметничкој представи.

⁶ M.Y. Saraf, *The Aesthetics of Sport*, Dialectics and Humanism No. 1/1964 str. 95-96.

Веза између спорта и уметности свакако постоји; захтев за њиховим проучавањем несумњиво је оправдан и треба га испунити. За разумевање односа између ова два поља није од мањег значаја направити оштре границе између њих да би се истакле постојеће разлике.⁷

Сличност и блискост између спорта и уметности могла би се посматрати:

- на нивоу великог емоционалног доживљаја и јаким осећања која се испољавају;
- на нивоу правила која су, иако добровољно прихваћена, обавезујућа;
- у домену иноваторског и стваралачког карактера спорта и уметности;
- у све већем присуству димензије догађаја и спектакла у обе сфере.

Мишљења смо да је основни проблем на овом плану питање: да ли је могуће да се у спорту користе уметнички начини изражавања и до које мере је то спорту потребно?

Ако узимамо у обзир такве спортске дисциплине као што су уметничка гимнастика, уметничко клизање или гимнастичке вежбе недвосмислен и позитиван одговор је нешто очигледно. Истина је да су спортисти у својим најбољим програмима креатори бриљантних образаца, које одузимају дах. Изгледа да се неке од спортских дисциплина могу сматрати уметношћу, док су друге ван граница уметности (уколико наравно прилазимо уметности у ширем значењу). Другим речима, неке спортске дисциплине би требало да се развијају према законима и принципима развоја уметности, функције које су обухваћене би требало да буду функције уметности. Друге дисциплине не подлежу овим законима. Али, такав приступ проблему не спречава да разумемо генезу и структуру естетског значаја спорта.

Спорт и уметност су две различите области естетских активности и нема потребе да их поистовећујемо. Узимајући у обзир сложене елементе који обликују феномен спорта, естетски аспект често мора бити занемарен. Присуство елемената уметности наглашаван је у тзв. уметничким дисциплинама спорта. Али она се појављују у другом систему интеракције и имају друге функције него уметност.⁸ То не значи да се тело и дух не могу довести у везу. "Када радим над сликом, каже један уметник, ја осећам свој таленат слично ономе како шампион спринтер осећа сопствена колена или мишиће ногу; он зна како треба одржавати тензију мишића, контролисати дисање итд. То осећање јединства духа и тела учвршћује веру у себе и он савла-

⁷ Lowe, *The Beauty of Sport*, Prentice-Hall INC, Englewood Cliffs, New Jersey 1977.

⁸ M.Y. Saraf, *The Aesthetics of sport*, *Dialectics and Humanism*, No. 1/1964 str. 87-96.

ђује дистанцу са огромном лакоћом. Сливање духа и тела, потпуну везу између две компоненте своје личности, ја осећам кад сликам".

Одлика уметности је да, понекад, изазива потрес. Ово је типична дефиниција нашег времена, која се у највећој могућој мери може применити на спортску представу. Данас има много ликовних уметника, писаца, музичара, за које задатак и достигнуће уметности није у изазивању естетских доживљаја, него доживљаја јаких потреса, шокова. Дело је успешно онда када изазива потресе. Другим речима: задатак уметности није експресија, него импресија у природном значењу те речи, односно утисак, "јак ударац".

Спортски спектакл се управо темељи на јаким импресијама, на јаким ударцима који треба да шокирају примаоца. Вредност утиска је један од најважнијих услова који омогућава постојање и развој спорта. Он проистиче из правила спортске борбе, без обзира на то да ли је то борба с противником, тежином, брзином или висином. То су непредвидљивости борбе, њен склад, који оставља утисак јединствене структуре спорта, основу њене спектакуларне вредности. Стога, многе од спортских грана у великој мери зависе од "позорнице".

За разлику од уметности, спорт је пре свега такмичење; уметности је то својствено у знатно мањој мери. С друге стране, спорт је више "демократичан", "масован" и свакодневан – као збивање из дана у дан – више материјализован. Већ смо истакли да се сличност и блискост између спортске и уметничке представе може изнаћи на нивоу великог емоционалног доживљаја и јаким осећања која се испољавају, у правилима и законима која су обавезујућа за спорт и уметност, у домену стваралачког карактера спорта и уметности, у све већем присуству димензије догађаја и спектакла у обе сфере. Нове тенденције поп-арта уметности покушавају да уметност учине крајње материјалистичком, приземном и свакодневном; труде се да уметност стекне ону димензију коју спорт већ поседује. На истој таласној дужини је и пост-модерни покрет у култури и уметности.

Анџеј Вајда, пољски режисер светског гласа, ипак није могао да одоли драматици и неизвесности коју спорт пружа. Он истиче да га је као режисера највише поражавала идеална спортска драматургија која је присутна у сваком спортском такмичењу. Њен основни елеменат јесте крајња неизвесност резултата.

Наравно да се разлике између спорта и театра могу изнаћи и на другим нивоима. Тако, на пример, позоришна представа била би апсурдна без гледалаца, а за спортско такмичење то није обавезан услов, и поред све важности који имају навијачи и гледаоци. Свакако, постоји низ феномена у области спорта где су гледаоци и комерцијална страна најважнији. Овде мислимо на спортске циркусе и приредбе ревијалног карактера, где нема правога спортског такмичења већ су у питању изрежиране акције, имитација спортског двобоја (циркуси, кич

приредбе, итд.). Уколико спорт иде за тим да се створи одређени начин "програмског извођења" он се претвара у циркуску представу.

Спектакл је један од најважнијих услова која омогућава постојање и развој спортског живота. Спектакуларна вредност настаје на основу деловања принципа композиције спортске борбе независно од тога да ли се ради о борби против конкретног противника или је то тежина или висина. Управо то су авантуре борбе. Логика борбе чини бит композиционе структуре спорта, основу његове спектакуларне вредности. Многе спортске дисциплине не могу без вођења организације спортског догађаја. Управо то је разлог што принципи естетских доживљаја, принципи вођења организације спортских догађаја имају исто значење за спорт као и инструкција у музици или композиција у ликовним уметностима.

Природа спорта захтева од извођача актера да интензивира естетички утисак, да покаже одређене начине извођења кроз хармоничност и складност покрета. Код врхунских такмичара, спортска активност достиже естетско савршенство.

Без обзира на указивања о пропадању естетског, присутна су мишљења о његовом оснаживању у модерном спорту. То најбоље доказује чињеница да естетско у спорту све више постаје предмет многих дисциплина.

Вежба спортисте није ни у ком случају креативан одраз стварности уз помоћ конвенционалних средстава изражавања. Спорт је, на крају крајева, директна реалност; успех и неуспех, победи и порази. Стога се изражавање у спорту суштински разликује од уметничког изражавања. Зато је погрешно приступити анализи спорта са позиције која је типична за теорију уметности јер те области представљају различите друштвене функције.⁹

Без обзира на указивања о пропадању естетског, тенденција за оснажењем естетског израза присутна је и у модерном спорту. То најбоље доказује чињеница да естетско у спорту све више постаје предметом многих проучавања. Смисао нашег указивања није се састојао у обради основних праваца истраживања естетичких проблема спорта већ у одговору на естетска питања која постају све значајнија.

Литература

- Gumbrecht, H.U: *In praise of Athletic Beauty*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2006.
 Lalo, Š: *Osnovi estetike*, BIGZ, Beograd, 1974.
 Lowe, B: *The Beauty of Sport*, Prentice-Hall INC, Englewood Cliffs, New Jersey 1977.
 Saraf, M.Y: *The Aesthetics of Sport*, Dialectics and Humanism No. 1/1964 str. 87-96.
 Slusher, H.S: *Man, Sport and Existence*, Lea and Febiger, Philadelphia, 1967.
 Tatarkijević, V: *Istorija šest pojmov*, Nolit, Beograd, 1978.

⁹ M.Y. Saraf, *The Aesthetics of Sport*, isto, str. 95-96.

Dragan Koković, Novi Sad

AESTHETIC DIMENSIONS OF SPORT

Summary

Regardless of the attention being drawn to the deteriorating aesthetics, the tendency to strengthen the aesthetic expression is present in modern sport also. This can most adequately be proven by the fact that the aesthetic in sport is becoming more and more the subject of various research. The sense of our drawing attention to the issue does not imply the study of basic directions of research in the aesthetic problems of sport, but in the answer to the aesthetic questions that are becoming increasingly significant.

Key words: Sport, Aesthetics, Art, Aesthetic Dimensions, Beauty, Proportion.